

RADIO WOLNA EUROPA

SCENARIUSZ ĆWICZENIA PROJEKTOWEGO¹

IDEA

Wśród rozmaitych form przekazu w projektach uczniowskich dominują te wizualne. Niewykorzystane pozostają natomiast możliwości, jakie daje radio internetowe. Rzadko dokumentuje się głosy i dźwięki z przeszłości, w najlepszym razie towarzyszą one obrazowi, który je skutecznie usuwa na drugi plan. Stąd pomysł, aby zebrany przez młodzież materiał historyczny zaprezentować w formie podcastów – kilkuodcinkowego, radiowego serialu dokumentalnego o... radiu.

BADANIE

Zaplanujcie i przeprowadźcie badanie dotyczące Radia Wolna Europa i jego słuchaczy w waszej okolicy. Zbierzcie opowieści o tym, co gromadziło najwięcej słuchaczy przy odbiornikach, o spotkaniach przy radiu, o przeżyciach, jakie towarzyszyły szczególnie ważnym relacjom.

Przygotujcie dwa białe plakaty. Na plakacie pierwszym wypiszcie hasłami wszystko, co już wiecie o Radiu Wolna Europa. Następnie na drugim plakacie zapiszcie, czego chcielibyście się dowiedzieć. Zwłaszcza drugi plakat warto wypełnić metodą burzy mózgów – tym razem niech będzie to burza pytań (sformułujcie nie mniej niż trzydzieści pytań!). Nie poprzestawajcie na dwóch czy trzech kwestiach najbardziej się narzucających. Ustalcie z góry, że na tablicy powinno pojawić się przynajmniej trzydzieści kwestii i nie odpuszczajcie, nawet jeżeli przejściowo będziecie doznawać uczucia, że "wszystko już jest". Burza mózgów polega na wyzwoleniu energii i pomysłów, zwłaszcza tych głęboko zakopanych pod różnymi "tego się nie da" albo "to niepoważne". Aby dostać się do nich, trzeba wytrwać w postanowieniu "będzie trzydzieści".

---

¹Scenariusz opracowała Kamila Zaborowska na podstawie: *Radio Solidarność* Aleksandra Pawlickiego .

Spośród zebranych kwestii wybierzcie i dopracujcie te, które wydadzą się Wam najciekawsze i najłatwiej rozpoznane. Sformułujcie pytania badawcze, czyli zagadnienia, których rzetelny opis będzie celem Waszego badania. Dotrzyjcie do słuchaczy Radia Wolna Europa w regionie i nagrajcie ich wypowiedzi i wspomnienia o RWE. Zadbajcie o jakość nagrania. Eksplorujcie domowe archiwa, zwłaszcza zachowane kasety magnetofonowe lub szpule. Zapytajcie właścicieli o możliwość zrobienia kopii.

W trakcie wywiadów poproście także o opowieść o dźwiękach. Jakie piosenki leciały wówczas w radiu? Czy pamięta Pan/Pani odgłosy Radia Wolna Europa i relacjonowanych w nim wydarzeń? Gdzie i kiedy słuchał Pan/Pani Radia?

TWORZENIE BAZY DŹWIĘKÓW

Przesłuchajcie zgromadzone relacje. Zastanówcie się wstępnie nad scenariuszem audycji radiowej. Jakie tło dźwiękowe będzie Wam potrzebne? Zbierzcie np. pisk tramwaju, tupot nóg, sygnał wozu milicyjnego, piosenkę Jacka Kaczmarskiego...

TŁO HISTORYCZNE

Zapoznajcie się z zachowanymi audycjami Radia Wolna Europa i jego historią. Może jakiś fragment tych nagrań będzie dla Was inspiracją?

SCENARIUSZ

Przygotujcie scenariusz audycji radiowej. Rozważcie, w jakiej kolejności chcecie prezentować informacje: materiały źródłowe i ewentualne komentarze. Jak wprowadzicie temat, co będzie kulminacją audycji, jak chcecie spuentować? Czy materiał rozbijecie na kilka odcinków, czy będzie to jedna audycja? Jak wykorzystacie zebraną dokumentację dźwiękową – kiedy ulokujecie ją w tle, a kiedy odegra samodzielną rolę?

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

PolskieRadio.pl

Materiał powstał w ramach obchodów Roku Jana Nowaka Jeziorańskiego przy wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Patronem konkursu jest Polskie Radio oraz Portal polskieradio.pl

Zaprezentujcie scenariusz bohaterom swojej audycji z prośbą o autoryzację wybranych wypowiedzi.

Zapytajcie raz jeszcze o dźwięki – możliwe, że nowy kontekst wypowiedzi otworzy jakieś zakamarki ich pamięci.

POSTPRODUKCJA I PUBLIKACJA

W jednym z powszechnie dostępnych programów komputerowych wykonajcie montaż audycji. Usuńcie szumy. Opublikujcie w formie podcastów na stronie szkoły. Zadbajcie, by wiadomość o audycji dotarła do możliwie wielu osób (notka w lokalnej gazecie, informacja podczas ogłoszeń duszpasterskich itp.).

Link do audycji prześlijcie na adres: jezioranski@ceo.org.pl

PolskieRadio^{pl}

Materiał powstał w ramach obchodów Roku Jana Nowaka Jeziorańskiego przy wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Patronem konkursu jest Polskie Radio oraz Portal polskieradio.pl